

Residenset i Östersund

Ombyggnad av kontorsdelar 2010

Hövdingen 1, Östersunds socken, Östersunds kommun

Clara Nyström

RAPPORT - JAMTLI 2012:31
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:

Jamtli

Box 709

831 28 Östersund

Tel 063-15 01 00

Fax 063- 10 61 68

© Jamtli 2012

Allt kartmaterial från GSD-Fastighetskartan © Lantmäteriverket

Ärende nr MS2006/02204

Omslagsbilder: Västra fasaden, ny entré mot trädgården

Foto: Clara Nyström, Jamtli 2012

Redigering och layout framsida: Lena Ljungkvist (www.lenagrafiskform.se)

ISSN 1654-2045

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
FASTIGHETSUPPGIFTER M.M.	4
KARTA.....	5
BAKGRUND	6
HISTORIK.....	6
KULTURHISTORISK VÄRDERING.....	7
MÅLSÄTTNING MED RENOVERINGEN	8
ANTIKVARISKT RESONEMANG	8
BESKRIVNING AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	9
BESKRIVNING AV LOKALERNA – GENERELLT.....	9
BESKRIVNING AV LOKALERNA – RUMSBESKRIVNING	11
BILAGA	
RITNING, PLAN ÖVER TRÄDGÅRD	
RITNING, YTTERDÖRR	
RITNING, PAUS- OCH TOALETTRÄDNING	

Inledning

Residenset är Östersunds stads äldsta bevarade stenhus och statligt byggnadsminne sedan 1974. 1992 fastställde regeringen särskilda skyddsföreskrifter, vilka bland annat innebär att fasaden inte får förändras. Interiört får ingrepp inte göras i stomme, planlösning eller fast inredning och enbart särskilda skäl som prövas av Riksantikvarieämbetet (RAÄ) berättigar till förändringar som strider mot dessa skyddsföreskrifter.

I bottenvåningen samt delar av våningen ovanför, i huvudbyggnadens norra del, finns kontorslokaler. Den andra våningen upptas även av residensets representationsvåning, vilken är belägen centralt i byggnaden medan landshövdingen har sin bostad i södra delen. Ytterligare en trappa upp, under taket, finns gästrum mot väster och resterande del upptas av vindsutrymmen.

2010-03-01 ansökte Statens fastighetsverk (SFV) om tillstånd för ombyggnad av kontorsdelar på plan ett och två i huvudbyggnadens norra del. Till ansökan bifogades ritningar och bygghandlingar av Gisterå Sjöstrand arkitektur, daterade 2010-02-26. Arbetet, som utfördes under våren och sommaren 2010, omfattade bland annat upptagande av ny dörr i den västra fasaden, rivning av vägg med sammanslagning av två mindre rum och ordnande av pentry, nytt träglasparti mellan två korridorer samt renovering av golv respektive läggning av nya golv, ommålning av väggar, tak och snickerier.

RAÄ lämnade 2010-03-12 (RAÄ:s dnr 311-707-2010) tillstånd till ombyggnaden. Beslutet togs med stöd av 6 och 7 §§ förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen mm då RAÄ godkände de särskilda skälen för förändringen samt ansåg att byggnadsminnets kulturhistoriska värden skulle kvarstå. Som särskilda skäl angavs att behov fanns att anpassa kontorslokalerna för fler hyresgäster. Till grund för åtgärderna följdes ett förfrågningsunderlag av Gisterå Sjöstrand Arkitektur AB, daterat 2010-03-04.

Slutbesiktning skedde 2010-06-15 och två efterbesiktningar följde 2010-07-02 samt 2010-08-26. Projektledare och besiktningsman för ombyggnaden har varit Per-Erik Dillner, AB P Dillner Bygg & Miljöprojekt, Östersund. Generalentreprenör har varit Trångsvikens bygg AB, Frösön.

Antikvarisk medverkan har utförts av Jamtli genom Hampus Benckert. Besöksprotokoll, fotografier, ritningar och andra handlingar som rör upprustningen finns i Jamtlis arkiv.

Under hösten/vintern 2009 renoverades de kontorslokaler som ligger på bottenvåningen i huvudbyggnadens södra samt mellersta del. Jamtli stod för antikvarisk medverkan och åtgärderna beskrivs i rapporten *Residenset i Östersund, ombyggnad av kontorsdelar 2009* (Rapport – Jamtli 2012:17).

Östersund den 10 juli 2012

Clara Nyström
antikvarie

Karta

Ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket.
Ärende nr MS2006/02204

Bakgrund

Historik

Östersund grundades 1786 och blev residensstad 1810. Vid denna tid var Östersund en högst obetydlig stad som mer liknade en bondby, med en befolkning som räknade runt 220 personer. Från början inrymdes länsmyndigheten i landshövdingen Anders Wasells eget bostadshus, en träbyggnad i två våningar. Först vid mitten av 1800-talet började staden expandera ordentligt, näringsliv och handel blomstrade och befolkningen ökade snabbt. Det var även nu, under 1840-talet, som Östersund fick sina första monumentala byggnader: Gamla kyrkan, Gamla skolan samt länsresidenset.

Mellan åren 1846-1848 uppfördes det nuvarande länsresidenset efter ritningar av arkitekt Johan Adolf Hawerman. Den tidigare träbyggnaden flyttades då till Prästgatan och byggdes om. Som en av de första byggnaderna i staden uppfördes residenset i tegel, och manifesterar omvandlingen från provinsiell småstad till ett viktigt centrum för Norrlands inland med stenhusbebyggelse.

Residenset är Östersunds äldsta bevarade stenhus, och den ursprungliga byggnadskroppen omfattades av 15 fönsteraxlar med betonat mittparti, mot väster i form av en frontespis. Exteriören, vita listverk på gul puts, ett fasadschema med både rundbågiga samt rektangulära fönster, är typisk för senempiren. Bottenvåningen har putsrusticering medan ovanförliggande våningar har slätputs och en takgesims sträcker sig kring byggnaden. Till residenset hörde också brygghus och stall i två friliggande små flyglar, uppförda runt 1850 efter ritningar av arkitektens bror Ludwig Hawerman.

Bild 1. Den ursprungliga byggnadskroppen med frontespis på den västra fasaden, som blickar ut över residensträdgården som anlades under 1850-talet. På bilden syns att en dörr tidigare fanns till vänster om frontespisen, denna sattes senare igen för att vid renoveringen 2010 åter öppnas upp.

Sedan residenset uppfördes har anläggningens storlek mer än fördubblats. 1900-1901 ersattes flyglarna med två lite större friliggande flyglar efter ritningar av Fritz Eckert, för att inrymma arkiv och lantmäterikontor. 1910 utökades huvudbyggnaden något åt norr genom en mindre tillbyggnad och samtidigt installerades centralvärme. Åren 1930-1931 gjordes en omfattande ombyggnad efter ritningar av arkitekt Gustaf Holmdahl, då huvudkroppen förlängdes med sex fönsteraxlar åt vardera håll och

flyglarna byggdes samman med huvudkroppen. Även andra residens byggdes till under 1930-40-talen, ett led av en utredning av statens byggnadsverksamhet som konstaterade att de flesta länsstyrelser hade påtaglig lokalbrist. Förlängningen av huvudbyggnaden är utförd helt i anslutning till Hawermans formspråk och residensets karaktär ger idag ett sammanhållet uttryck, men förlängningen avslöjas på vinden där den ursprungliga gaveln syns och tegel sticker fram bakom putsen.

Länsstyrelsen hade från början sina expeditionslokaler i residensets bottenvåning medan de två övre disponerades av landshövdingen. Funktionen som landshövdingens bostad, vilken flyttades till en tillbyggd del under ombyggnaden på 1930-talet, och representationslokaler finns kvar. Men redan under 1950-talet flyttade dock de flesta tjänstemän från länsstyrelsen till en fristående byggnad intill. 1980 uppfördes länsstyrelsens nuvarande förvaltningsbyggnad, ett stenkast från residenset i kvarteret Lagmannen, dit de sista tjänstemännen flyttade 1994. Lokalerna i residensets bottenvåning, samt delvis plan två, hyrs idag av privata kontor.

2009 renoverades delar av bottenvåningens södra samt mellersta kontorsdelar, då de anpassades för framtida behov med mindre kontorsenheter. Renoveringen innebar inga stora förändringar utan främst ändringar i färgsättning samt nypolering av golv.

Bild 2. 1936. Fotografi över den västra fasaden, de båda dörröppningarna på var sin sida av frontespisen i den ursprungliga byggnadskroppen är igensatta. Möjligtvis skedde detta i samband med 1930-talets ombyggnad när residenset förlängdes och nya entréer tillkom, exempelvis dörren i förgrunden.

Kulturhistorisk värdering

Länsresidenset förklarades som statligt byggnadsminne 1974-12-30, Z1 residenset, Östersund. Den kan ses som inledningen till stadens omvandling under 1800-talets andra hälft, när storstaden Östersund skulle manifesteras.

Residensets stora kulturhistoriska värde framgår i uttrycket för riksintresset Östersunds stad, Z 27: *Uttryck för byggandet under det sena 1800-talet och tidiga 1900-talet, med stenhus i mer storstadsmässig skala och riket utsmyckade villor. Offentliga och i stadsbilden framträdande byggnader och bebyggelse som hör samman med funktionen som residens- och regementsstad.*

Vidare står att Östersund är en residensstad som speglar svenskt stadsbyggande sedan 1700-talets slut och en strävan att utveckla handel och förvaltning samt järnvägens betydelse för stadsutvecklingen vid 1800-talets slut.

Målsättning med renoveringen

Det som föranlåg ombyggnaden var att behovet fanns att dela upp residensets kontorslokaler för flera hyresgäster. Tidigare var lokalerna lämpade för en hyresgäst och en anpassning var nödvändig för att kunna möta framtidens behov. Lokalerna behövde därför delas upp i mindre enheter, vilket bland annat innebär att separata pentryn finns i respektive kontorsdel och avgränsningar mot andra hyresgästers lokaler.

Antikvariskt resonemang

Eftersom residenset är ett statligt byggnadsminne gäller särskilda föreskrifter, vilka fastställdes 1992-12-03:

1. Anläggningen får inte rivas.
2. Anläggningen får inte till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
3. I huvudbyggnadens inre får ingrepp inte göras i stomme, planlösning eller äldre fast inredning.
4. Anläggningen skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och färger på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Området kring anläggningen skall hållas i sådant skick att byggnadens karaktär inte förvanskas.
6. Om det av särskilda skäl enligt 6 § förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m är nödvändigt att ändra byggnadsminnet i strid med skyddsföreskrifterna skall ansökan om tillstånd ges in till Riksantikvarieämbetet.

Det generella förhållningssättet under renoveringens var att upprustningen skulle göras skonsamt med bibehållande av ytskikt och material i möjligaste mån. De flesta golven var täckta av linoleummatta som avlägsnades, men istället togs det underliggande befintliga parkettgolvet fram och oljades. Där ett sådant saknades lades istället nytt parkettgolv som efterliknade det befintliga.

En av de större förändringarna som gjordes var att en dörröppning åter öppnades upp i fasaden mot väster. Själva dörröppningen är ursprungligen från 1840-talet men sattes troligen igen under 1930-talet då istället ett fönster sattes in. Den nya dörren utformades likt de två befintliga dörrarna på den västra fasaden. En annan förändring var när två rum slogs samman till ett, genom att en vägg revs ner, och rummet gjordes om till pentry. En dörr som satt i den rivna väggen återanvändes på annan plats.

Annars skedde inga större ombyggnader utan renoveringen omfattade främst ommålning av väggar och snickerier, samt uppsättning av nya akustikundertak och ny armatur i kontorsrummen. I arbetshandlingarna stod att för snickerier som dörrar, foder och socklar skulle en linoljefärg användas men istället användes en lackfärg.

De djupa fönstersmygarna var målade i en vit kulör, men under renoveringen fick de stället samma kulör som rummets väggar i övrigt. Fönstersmygarna har en stor påverkan på rummens karaktär och inför kommande renoveringar i residenset bör detta beaktas så att fönstersmygarna behåller sin vita kulör och framträder mer i rummen.

Beskrivning av utförda åtgärder

Beskrivning av lokalerna – generellt

På nästa sida följer en generell beskrivning av förekommande och nya färger samt material, medan de enskilda rummen sedan beskrivs var för sig, nummervis efter ritningar som är upprättade av Gisterå Sjöstrand arkitektur.

Renoveringen omfattar kontorslokaler i bottenvåningen samt våningen ovanför i residensets norra del, och ligger därmed till största delen i den del som byggdes till under 1930-talet. I bottenvåningen kan denna bit av byggnadens historia läsas av då korridoren går genom ett valv, den ursprungliga yttergaveln. Korridoren löper längst med byggnadens riktning och avslutas med en tvåarmad trappa mot den norra gaveln, vilken leder till källaren samt kontorslokalerna i våningen ovanför. Bottenvåningens fönster är rundbågiga medan de i våningen ovanför istället är rektangulära.

Golv De flesta golv var innan renoveringen täckta av en beige linoleummatta med marmorrande mönster och under låg parkett av ek. I de allra flesta fall revs linoleummattan bort och parkettgolven togs fram, slipades och oljades. Spik, som hållit fast linoleummattan, togs bort men där det inte gick donades spikarna istället ner i golvet. Hål efter spikarna spacklades igen med ekfärgat spackel innan golvet slipades.

Under några utav golven fanns inget underliggande trägolv, där lades istället nytt parkettgolv av 14 mm tjocka stavar av ek, 80 mm breda och ca 900-1100 mm långa, vilket efterliknar de befintliga trägolven. De lades i stavmönster, men i några utav rummen hade det befintliga parkettgolvet lagda stavar i fiskbensmönster.

Bild 3. Parkettgolv med stavar lagda i samma riktning
Spikhålen från linoleummattorna är ifyllda med spackel.

Väggar Väggarna var målade i en ljus aprikos kulör (som med NCS linoljefärgslikare kunde fastställas till NCS S 0505-Y90-R) och den vita takfärgen gick ner en bit på väggen och skiljdes åt av en smal mörkröd bård (NCS S 3560-Y80R). Färgerna samt bården talar för att detta troligen gjordes under 1980-talet. De djupa fönstersmygarna var vitmålade.

Under renoveringen målades hela väggarna i samma färg, antingen NCS S 0502-Y (bruten vit) eller NCS S 1505-Y10R (ljus grå med toner av grönt). Dessa kulörer användes också under renoveringen 2009 (i södra samt mellersta delen av residensets bottenvåning). Den grågröna kulören används i rum som kontor och korridorer, och den vita i mindre utrymmen som förråd. När den vita kulören användes står det utskrivet i de enskilda rumsbeskrivningarna, annars användes den grågröna kulören. Målning utfördes med emulsionsfärg, Lasol Ceo Matt, glansvärde 3 och gjordes enligt Målarmästarnas Riksförening ”referensytor måleri” i klass 2. (ytor med lägre krav på ythjälp).

Tak Taken var vitmålade och målades i kulören vit (NCS S 0500-N). Målning utfördes av emulsionsfärg, Lasol Ceo Matt, glansvärde 3 och gjordes enligt Målarmästarnas Riksförening ”referensytor måleri” i klass 2. Takfärg målades ner ca 100 mm på väggarna.

I samtliga kontorsrum monterades nya akustikundertak. De sattes så högt upp som möjligt med hänsyn till eventuella installationer men för att erhålla god absorptionsförmåga var dock minsta montagehöjd 100 mm. Akustikplattorna sattes upp med släpp från väggen, ca 300 mm.

Fabrikat: Rockfon
Typ: Krios
Format: 600x600x22 mm

Innerdörrar av trä

De flesta dörrarna är vitmålade spegeldörrar med tre fält, där det översta fältet är störst, den understa näst störst och den mellersta minst. Dörrar som är placerade i de tunnare mellanväggarna har istället en förenklad form med utanpåliggande lister som bildar två fönster. Två träglaspartier med dörr finns, en befintlig sedan innan renoveringen samt ett som tillkom. Dessa målades i samma kulör som dörrar i övrigt. Målning utfördes med Beckers Aqua lack, kulör NCS S 0502-Y, bruten vit.

Foder, socklar, lister etc

Målning utfördes med Beckers Aqua lack, kulör NCS S 0502-Y, bruten vit.

Övrigt: Kring fönstren i kontorsrummen fanns gardinbeslag, dessa togs bort. I samtliga kontorsrum samt i 147 KOP/FRD byttes befintliga pendlande taklampor ut mot nya.

Fabrikat: Fagerhult
Typ: Teline Beta

Beskrivning av lokalerna – rumsbeskrivning

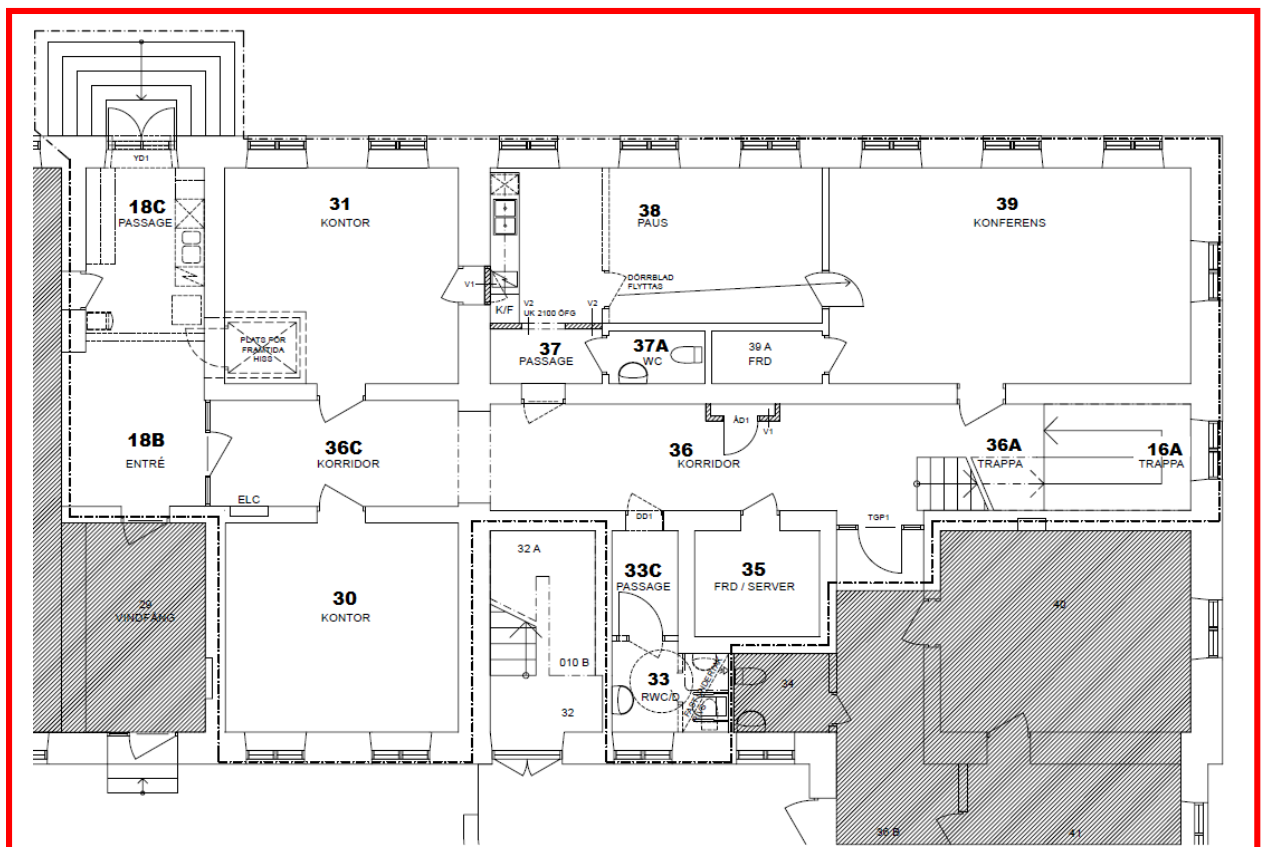
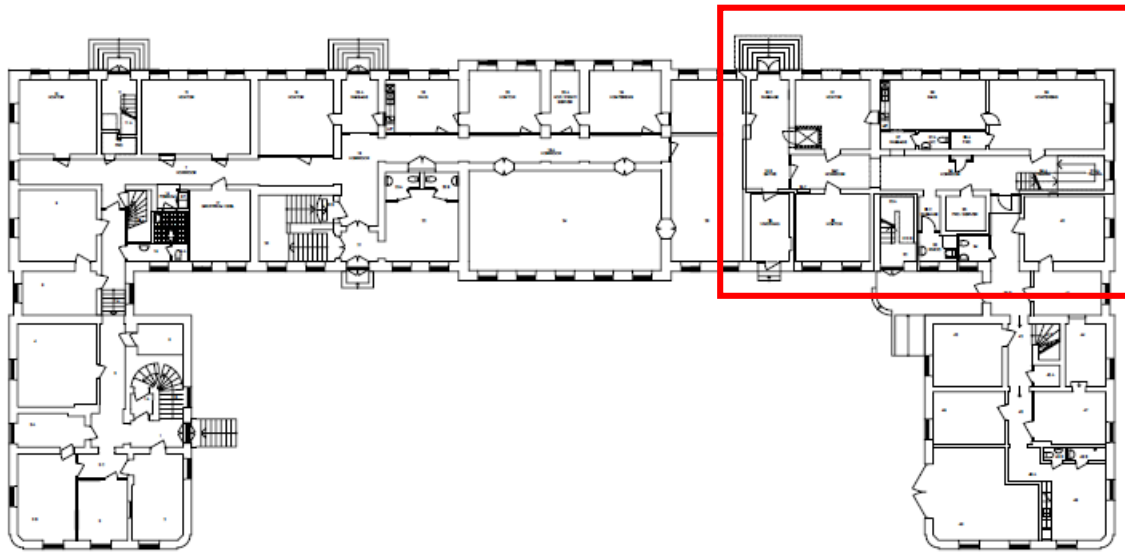

Bild 4 & 5. Lokalernas placering i byggnaden, bottenvåning. Ritningar/bygghandlingar gjorda av Gisterå Sjöstrand arkitektur. Siffrorna är förtydligade av författaren och hänvisar till de rumsbeskrivningar som följer i rapporten.

16A Trappa/ 36A Trappa

Trappa 16 A går mellan entréplan och källare och trappa 36 A mellan entréplan och våningen ovanför.

Golv: Planstegen var täckta av linoleummatta som revs bort och ny ljus matta lades på plansteg i trappa 16A. Sättsteg samt trappnoslisten av massiv ek slipades och oljades lika golven i korridoren.

Fabrikat linoleummatta: Forbo

Typ: Real, vilken har ett marmorrande mönster.

I trappa 36 A slipades och oljades istället plan- och sättstegen av massiv ek, lika golven i korridorerna.

Övrigt: Befintligt stålräcke målades om med täckfärg för metall, glansvärde 10, kulör svart (NSC S9000-N) Några av stålräckets ändar saknade knoppar, och nya ändknoppar sattes upp lika i utseende som de övriga. I trappa 36 A fanns handledare av trä som slipades och oljades.

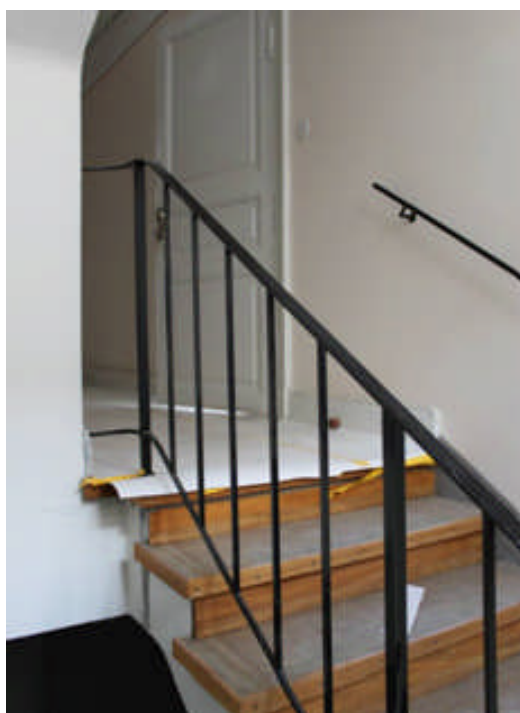
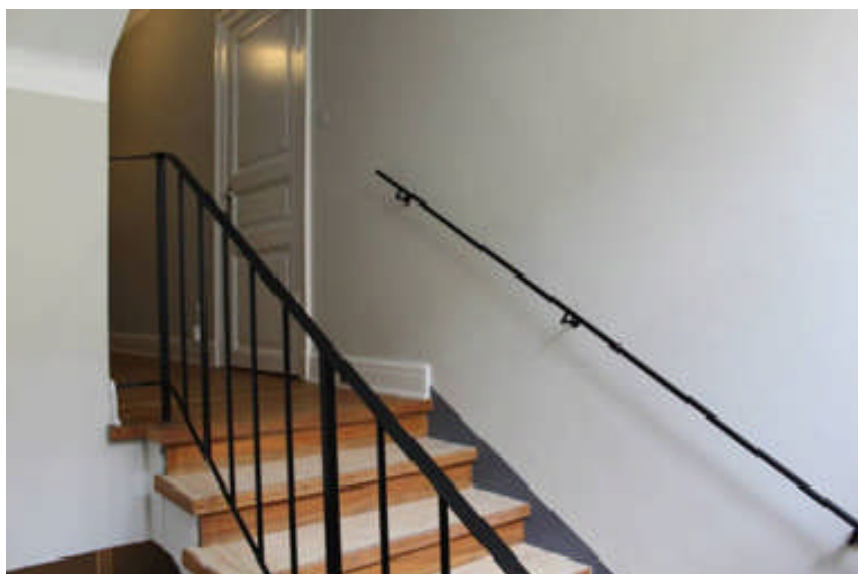

Bild 6. Ovan till vänster: Trappa 16 A under renoveringen. Linoleummattan är borttagen från planstegen och ny ännu inte lagd.

Bild 7. Ovan till höger: Detaljbild på befintlig ändknopp.

Bild 8. Under: Ny beige linoleummatta är lagd och målning har skett på väggar samt undersidan av trappan.

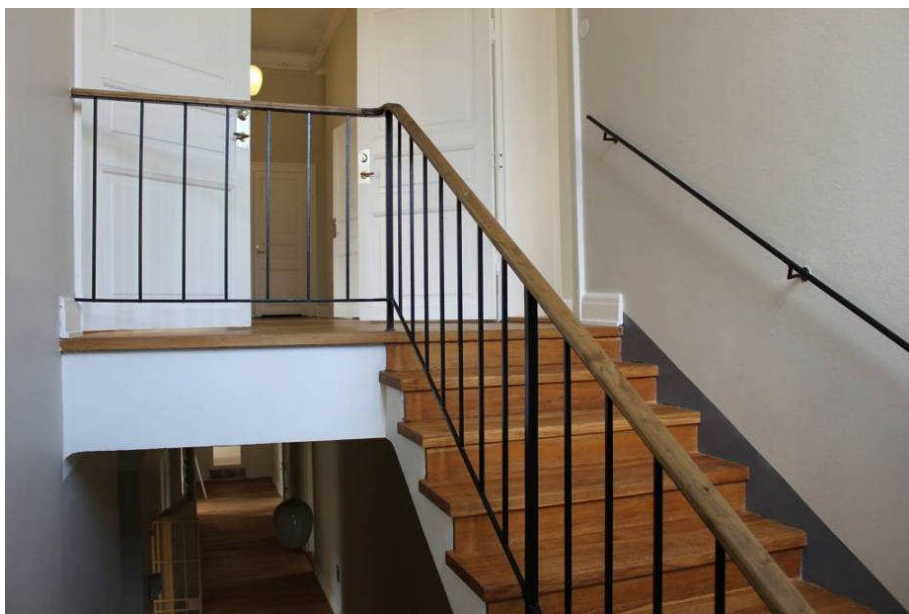

Bild 9. Trappa 36A efter renoveringen. Handräcke samt plan- och sättsteg oljade.

18B Entré & 18C Passage

Dessa två rum delades innan renoveringen utav en vägg med dörr. Denna vägg revs och istället tjänar rummen numera som passage mellan entrén i öster och trädgården i väster. Passage 18 C var tidigare ett pentry som togs bort och en ytterdörr mot trädgården, västra fasaden, öppnades upp. En dörr med glasparti skiljer gången från kontorslokalerna och korridor 36C.

Golv: Mattan av linoleum revs bort och den underliggande ekparketten slipades och oljades. Ny parkett av ek lades i där väggen emellan utrymmen tidigare stod.

Vägg: Mot korridor 36 C finns ett träglasparti som målades i vit kulör.

Ytterdörr: Den nya dörren i trädgårdsfasaden fick samma utseende som befintlig entrédörr på andra sidan av frontespisen, i 23A passage. Det är en parytterdörr med speglar på in- och utsidan och över dörren sitter ett lunettfönster med spröjs. Dörrblad utfördes med ram av massiv flerskiktslimmad furu och speglarna av furu med mellanliggande plywood. Målning på dörr utfördes enligt Målarmästarnas Riksförening ”referensytor måleri”, klass 1 (ytor med höga krav för ytjämnhet) och målades med linoljefärg. En stentrappa leder ner till marknivån och den utformades likt trappan vid den andra entrén i trädgårdsfasaden och tillverkades av Offerdalsskiffer med kryssharnad yta. Markytan och gången vid trappan grusades. (se bilaga)

Övrigt: Pentryinredning samt gardinsbeslag i 18 C passage togs bort. I ritningarna till förfrågningsunderlaget framgick inte hur den nya öppningen mellan 18 B och 18 C skulle utformas i detalj, och eftersom det finns ett sekundärt innertak i 18 B är takhöjden högre i 18 C. Efter förslag från den antikvariske sakkunnige gjordes öppningen på väggen lika övriga liknande öppningar, med en båge mot taket. Vid takfoten fanns en hylla som elkablar låg på, denna togs bort och nu leds istället kablarna dolda i undertaket, vilket är en tillfredsställande lösning.

Bild 10. Väggen mellan de två rummen är riven och elkablarna hänger fritt sedan ”kabelhyllan” tagits bort. Linoluemattan är bortagen. Genom dörrglaspartiet syns korridor 36C.

Bild 11. Efter ombyggnaden när den nya entrédörren är på plats och en båge mot taket vittnar om den tidigare väggen.

Bild 13. Trädgårdsfasaden innan ombyggnaden där en indragning i vägglivet vid ett fönster (fyra från vänster) avslöjar att där tidigare funnits en dörr.

Bild 14. Den nya dörren samt trappa på plats. Ytan med grus stenbelades och dörren målades i en brunröd kulör som överensstämmer med fönstrens kulör.

Bild 15. Under ombyggnaden.

- 30 Kontor** Golv: Då den befintliga parketten redan var oljad och i fint skick behövdes inga större åtgärder, utan parketten rengjordes och oljades.
Övrigt: Befintliga taklampor togs bort och två stycken nya sattes upp.

Bild 16. Kontor 30 innan renovering. Gardinsbeslag kring fönsternischernas bågar togs bort. Väggarna är målade i en aprikos kulör som bryts av en röd smal bård innan takfärgen tar vid.

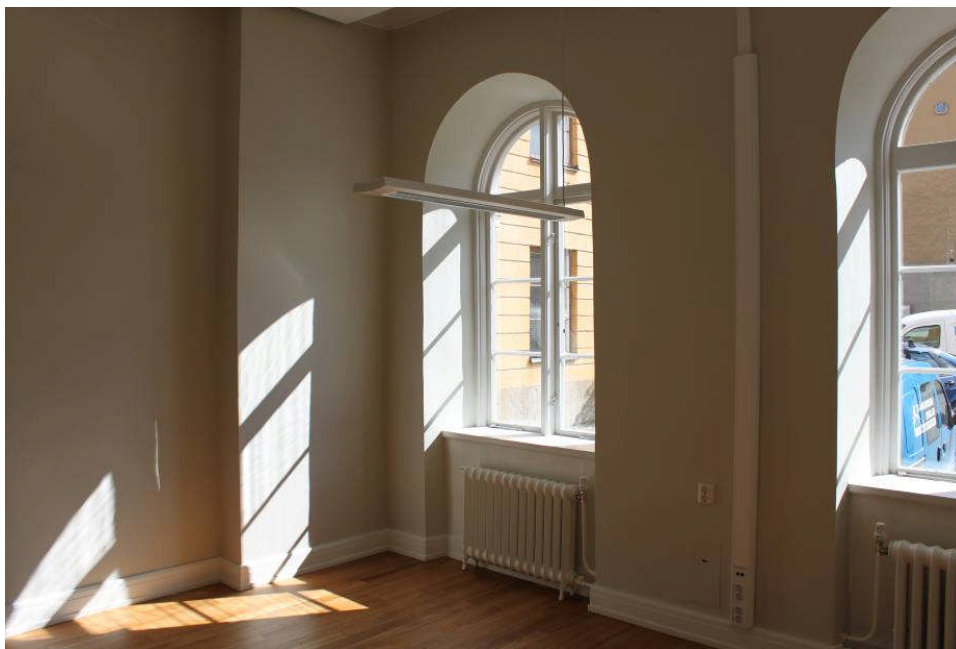

Bild 16. Kontor 30 efter renoveringen, golvet är nyoljat. Nya taklampor sattes upp i samtliga kontor och en vertikal kanal för el och nätverksuttag är uppsatt mellan fönstren.

- 31 Kontor** Golv: Den befintliga ekparketten har ett fiskbensmönster. Den var lackad och golvet slipades samt oljades.
Övrigt: Befintliga taklampor togs bort och två stycken nya sattes upp.

33C Passage

Golv: Befintlig plastmatta revs bort och det upptäcktes att det under fanns ett stengolv, istället för det ekparkettgolv som bygghandlingarna räknade med. Efter rådgivning av den antikvariske sakkunnige rengjordes detta och slipades, istället för att täckas över med annat golvsikt.

Övrigt: En öppning togs fram mellan 33 C Passage och 36 Korridor. Smygen fick parkettgolv likt korridoren den angränsar till. En taklampa togs bort och ny pendlande monterades upp. En kapphylla togs bort.

Bild 17. Passagen under renoveringen.

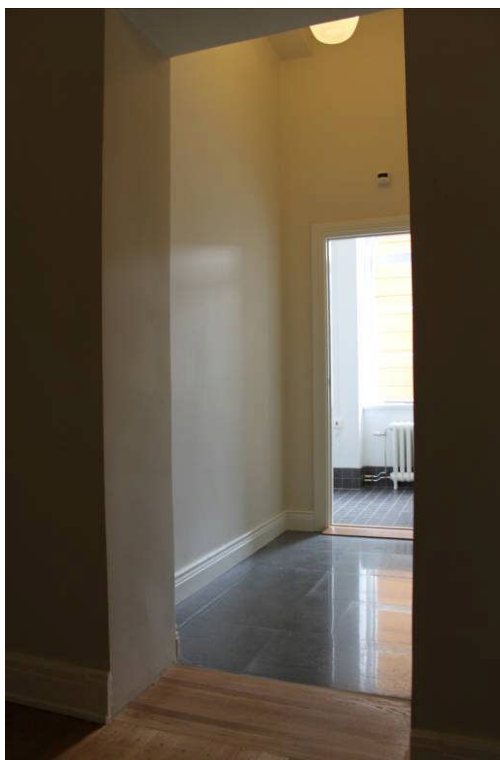

Bild 18. Fotografi efter renoveringen taget åt andra hållet. Stengolvet slipades upp och toaletten i bakgrunden fick nytt golv av klinker.

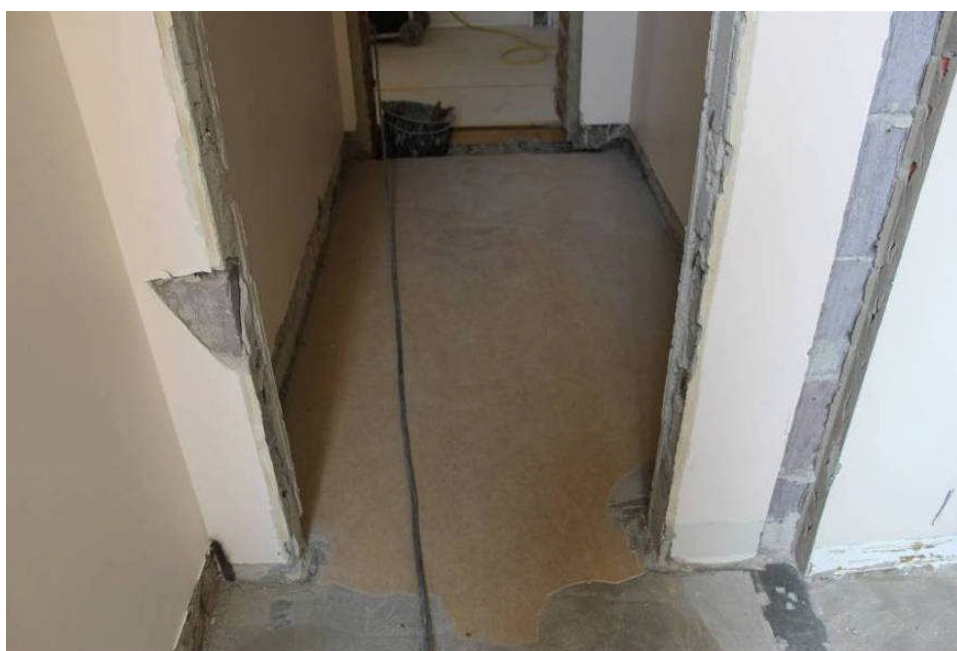

Bild 19. Under renoveringen, när linoleummattan togs bort upptäcktes att under låg ett stengolv. Till höger syns resterna av en tidigare vägg mot toalett som revs bort.

33D RWC Golv: Befintlig plastmatta samt sockel av trä revs bort och istället lades klinker.

Fabrikat: Imola

Typ: Nordkapp 98x98 mm

Kulör: Grafit-brun

Vägg: Väggyta av puts målades vita medan väggen med dörren kaklades.

Fabrikat: Konradssons

Typ: Dream 200x400 mm

Kulör: Vit 5008, matt

Övrigt: Toalettstol, handfat och hygienutrustning byttes ut mot nya samt så tillkom dusch. Ny väggampa ovanför spegeln sattes upp.

35 Server/Frd

Golv: Betong

Väggar: Målades i NCS S 0502-Y

Övrigt: Ståldörren och gallret mot korridoren målades med täckfärg för metall, glansvärde 10, i vit kulör.

Bild 20. Korridoren i bottenvåningen efter renovering, längst bort syns trappan till våningen ovanför. Pelaren och valvbågen avslöjar den ursprungliga byggnadskroppens sträckning.

36C Korridor

Korridor 36 C ligger i den ursprungliga byggnadskroppen från 1840-talet och tillbyggnaden avslöjas i den kraftiga valvbågen som skiljer korridoren från korridor 36 (dessa två uppfattas dock som samma korridor men har olika benämningar i bygghandlingarna). När residenset byggdes till slogs ett valv upp här i den ursprungliga gavelmuren av tegel.

Golv: Linoleummattan revs bort och enligt bygghandlingarna skulle det underliggande ekparkettgolvet tas fram. När mattan revs bort upptäcktes dock att det inte fanns ett parkettgolv utan enbart ett undergolv till linoleummattan. Därför lades ett nytt golv av massiv ek.

Vägg: Takfärgen målades ner så att det täckte valvpelarens hålkäl, vilket är det traditionella.

Tak: Befintliga akustikskivor målades i kulören vit.

Övrigt: Lampetter och en ringklocka togs bort. De befintliga pendlade taklamporna rengjordes.

36 Korridor Golv: Linoleummattan revs bort och det befintliga parkettgolvet av ek som låg under slipades och oljades. Övrigt. Lampetterna togs bort och de befintliga pendlade taklamporna rengjordes. Ett träglasparti med dörr sattes in i öppningen mot den korridor som leder till flygeln, korridor 36 B. Dörren sitter i mitten och på var sin sida finns rektangulära stående glasrutor, i 6 mm härdat glas. Över finns en rektangulärt liggande ruta, i 6 mm planglas.

Bild 21. Vänster: Fotografi taget mot träglaspartiet i korridor 36 C under renoveringen. När linoleummattan revs bort upptäcktes att det inte låg parkett under utan ett nytt trägolv fick läggas. Den breda kabelhyllan uppe till höger byttes ut mot nättare på båda sidor korridoren.

Bild 22. Under: Bild tagen åt samma håll efter renovering, fotografen står i korridor 36 och fotograferar bort mot korridor 36 C som tar vid efter valvbågen. Det nya träglaspartiet som skiljer till angränsande kontorslokaler, syns till vänster i bild. Till skillnad från det andra träglaspartiet är övre fönstret rektangulärt och glasrutor omgärdar dörren.

- 37 Passage** Golv: I handlingarna angavs att det under linoleummattan skulle finnas parkett av ek, som skulle slipas och oljas. Eftersom det endast fanns ett undergolv lades ett nytt golv av massiv ek, likt det i korridor 36 som gränsar till utrymmet. För att ta upp nivåskillnaden mellan passagen och korridoren utfördes tröskeln av ek lutande i smygen.
Övrigt: En ny pendlade taklampa monterades upp, likt den i Passage 33C.
- 37A Wc** Golv: Befintligt klinker (samt sockeln av klinker) behölls.
Övrigt: Stänkskyddet av kakel togs bort och nytt sattes upp, 5x7 plattor.
Fabrikat: Höganäs
Typ: Arkitekt 97x97x6 mm
Kulör: vit/ljusgrå schackmönstrad
Handfat samt toalett behölls men övrig hygienutrustning byttes ut.
- 38 Paus** En av de större förändringarna skedde i detta rum som gjordes om till pentry. Rummet motsvarades innan renoveringen av två separata rum vilka skiljdes åt av en tunnare vägg. Denna vägg revs ner och dörren som satt i väggen flyttades istället till öppningen mot rum 39 Konferens, som saknade dörr. Ny vägg sattes upp mot passage 37. Pentryinredningen (se bilaga) sattes upp mot väggen till kontorsrum 31 varför en dörröppning där sattes igen.
Golv: Linoleummattorna togs bort, delen mot norr var en grå matta medan delen mot söder var beige. Ett nytt golv av ekparkett lades, eftersom det inte fanns ett parkettgolv under linoleummattorna.
Tak: Nya akustikskivor sattes upp likt de i kontorummen.
Övrigt: Gardinsbeslag och lampor togs bort och två nya pendlade taklampor sattes upp.
Fabrikat: Belid
Typ: Pendel klarglas.

Bild 22. Rum 38 Paus när mellanväggen är nedriven och ytterväggens tegelmur är blottat. Dörren som vilar mot väggen mellan fönstren fick ny placering mot konferensrummet bredvid.

Bild 23. De två olika linoleummattorna syns, en grå och en beige. Dörröppningen sattes igen eftersom pentryt placerades där.

Bild 24. Nytt parkettgolv samt ny taklampa. Akustikundertaket är på väg att sättas upp och det monterades med släpp från väggen. En vägg sattes upp mot passage 37, till vänster om kyl/frys.

39 Konferens

Golv: Det befintliga parkettgolvet, med fiskbensmönster, oljades.

Vägg: På väggarna satt tre lager med tapet som togs bort och ytsiktet av puts spacklades och målades.

Tak: Akustikskivor sattes upp likt de i kontorsrummen.

Övrigt: Lampor och gardinsbeslag tog bort. Nya lampor sattes upp.

En dörr sattes in i befintlig öppning mot rum 38 Paus, denna hade tidigare suttit i den vägg som revs i det rummet. Dörren har samma utseende som den befintliga dörren som leder till ett förråd i konferenslokalen, med utanpåliggande list som formar två fönster.

Bild 25. Efter renovering med nymålades väggar och nyoljat parkettgolv, i fiskbensmönster. Dörren till höger leder in till 38 Paus.

Bild 26. Konferensrummet åt andra hållet.

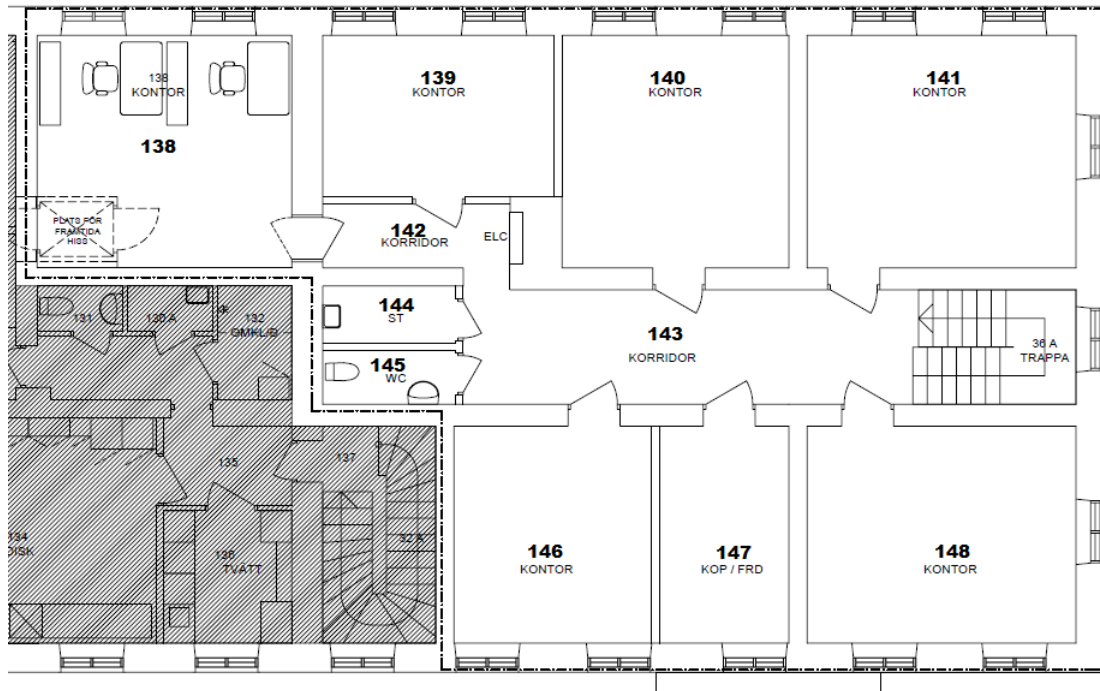

Bild 27. Övre våningen. Ritningar/bygghandlingar är gjorda av Gisterå Sjöstrand arkitektur. Siffrorna är förtydligade av författaren och hänvisar till de rumsbeskrivningar som följer i rapporten.

138 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.
Övrigt: Till skillnad från övriga rum på ovanvåningen hade fönstersmygarna profilerat foder. Rummet ligger i den ursprungliga huvudkroppen, och antagligen har det därmed varit en del av representationsvåningen. Fodren var vitmålade och målades i kulören bruten vit.

Bild 28. Profilerade foder kring fönstren.

139 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

Bild 29. Kontor 139 till höger i bild, efter renovering. Lägg märke till att dörren till detta rum har en glasruta insatt i översta spegeln.

Bild 30. Akustikskivorna sattes med släpp från väggen, och takfärgen är nedmålad ungefär en decimeter på väggen.

140 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

Bild 31. Kontor 140 under renoveringen. Vägghäftet för det tidigare akustikundertaket syns ovan fönstren.

141 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

142 Korridor/143 Korridor

Golv: Linoleummattan togs bort och ny parkett lades.

Övrigt: Lampetter togs bort men befintliga pendlare behölls.

144 St

Golv: Plastmatta som behölls.

Vägg: Målades i kulör NCS S 0502-Y

Övrigt: Befintlig armatur togs bort och en ny lampa med lysrör sattes upp på väggen.

145 Wc

Golv: Plastmatta togs bort och golv samt sockel kaklades likt toalett 33D RWC på bottenvåningen.

Fabrikat: Imola

Typ: Nordkapp 98x98 mm

Kulör: Grafit-brun

Vägg: Vägg mot trapphuset (väggen mot öster) kläddes in i samma kakel som golvet. Övriga väggar målades i kulör NCS S 0502-Y.

Övrigt: Lampor togs bort och ny vägglampa sattes upp ovanför spegeln. Toalett, handfat samt övrigt hygienutrusning byttes ut. Stänkskyddet av kakel ovanför handfatet revs bort och nytt sattes upp, 5x7 plattor

Fabrikat: Höganäs

Typ: Arkitekt: 97x97x6 mm

Kulör: Vit/ljusgrå schackmönstrad

146 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

Bild 32. Kontor 146 efter renovering.

147 Kop/Frd

Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

Övrigt: Gardinbeslag samt lampor togs bort och ny taklampa sattes upp, lik de i kontorsrummen.

148 Kontor Golv: Linoleummattan togs bort och den underliggande parketten slipades och oljades.

Bild 33. Kontor 148 efter renovering.

Bilaga

Ritning A-40-1-00

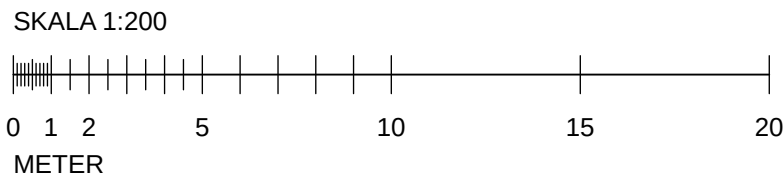
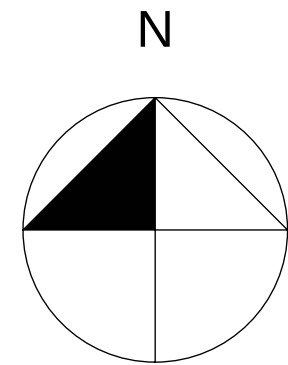
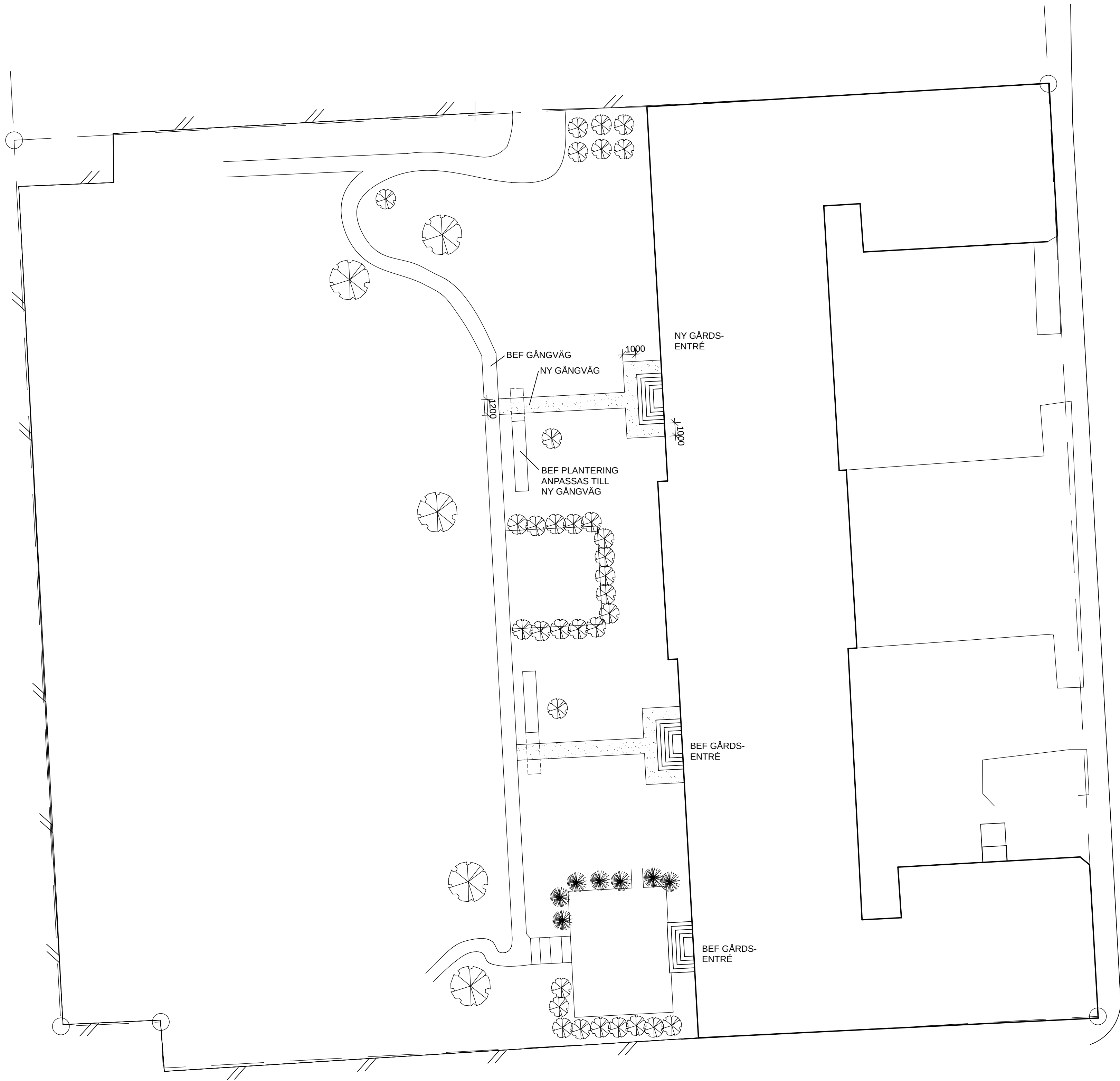
Plan över trädgård

Ritning A 42-4-01

Ytterdörr

Ritning A-46-4-01

Paus - och toalettinredning

FÖRESKRIFTER

Mått anges i mm.
Ny gångväg skall beläggas med gårdsgrus lika bef grusgång.

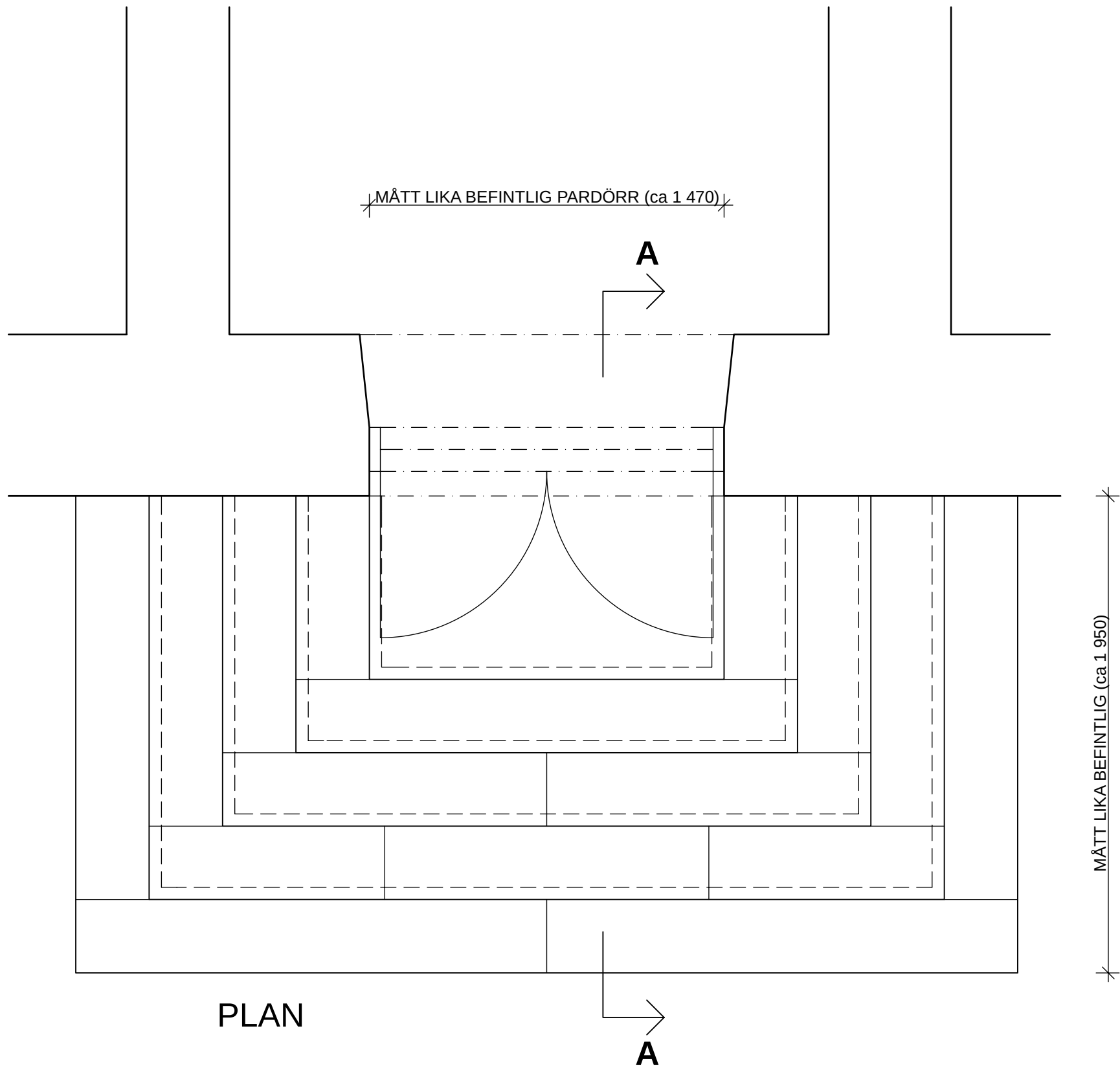
BET	ANT	ÄNDRING AVSER	DATUM	SIGN
FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG				
Gisteråsjöstrand Arkitektur kyrkgatan 49 box 641 831 27 östersund tfn 063-57 00 90 fax 063-57 00 92 gisterasjostrand.se			GISTERÅSJÖSTRAND ARKITEKTUR	
UPPDRAG NR 10-2405-32	RITAD AV CHEL	HANDLÄGGARE CHEL		
DATUM 2010-03-04	ANSVARIG KJELL GISTERÅ			
RESIDENSET ÖSTERSUND				
Z1				
PLAN 2, ÖVERSIKT				
SKALA (A1-FORMAT) 1:100	NUMMER A-40.1-02	BET		

YTTERDÖRR AV TRÄ / TRAPPA AV STEN

-1:20

YD1 - 1 ST
ELEVATION

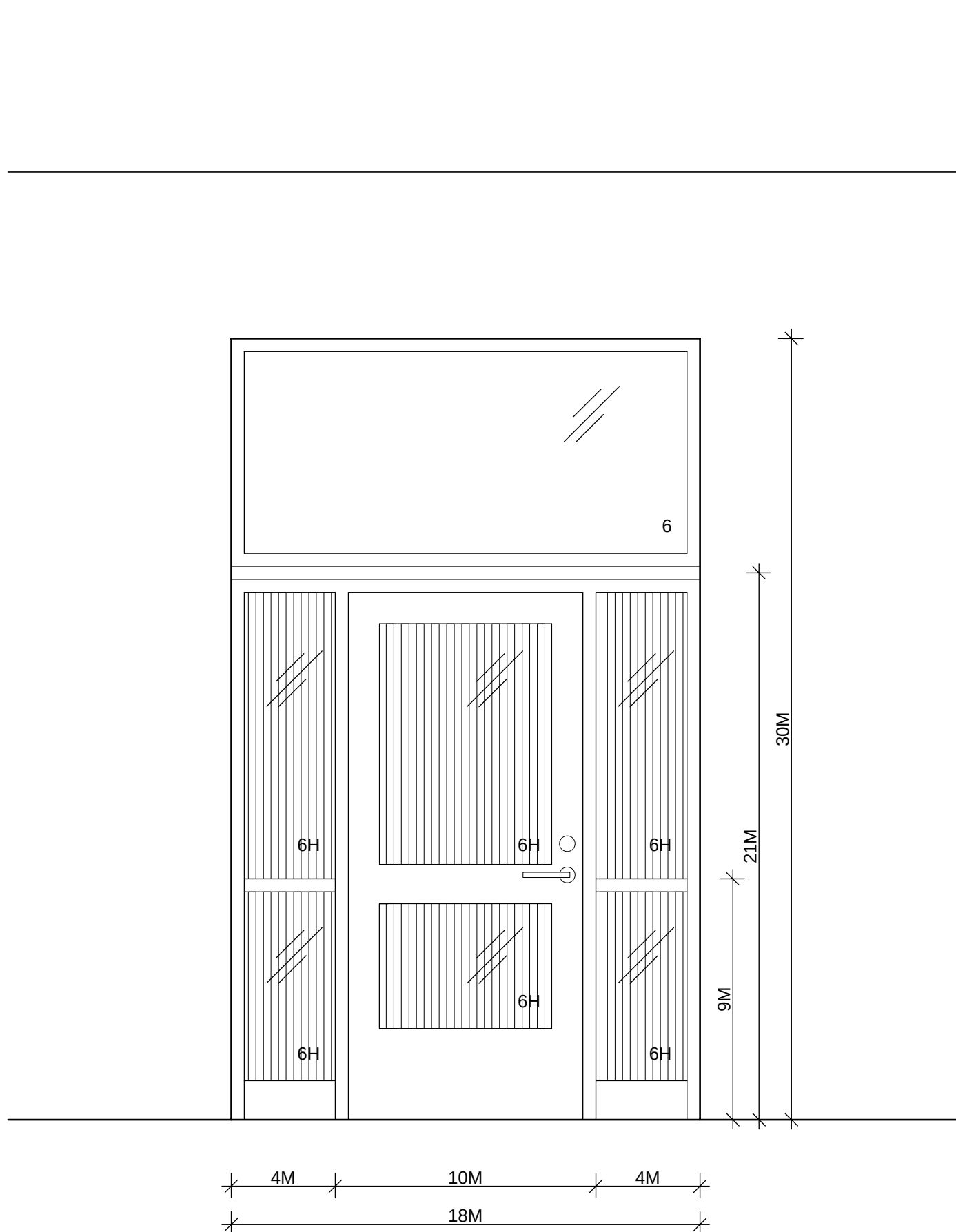

PLAN

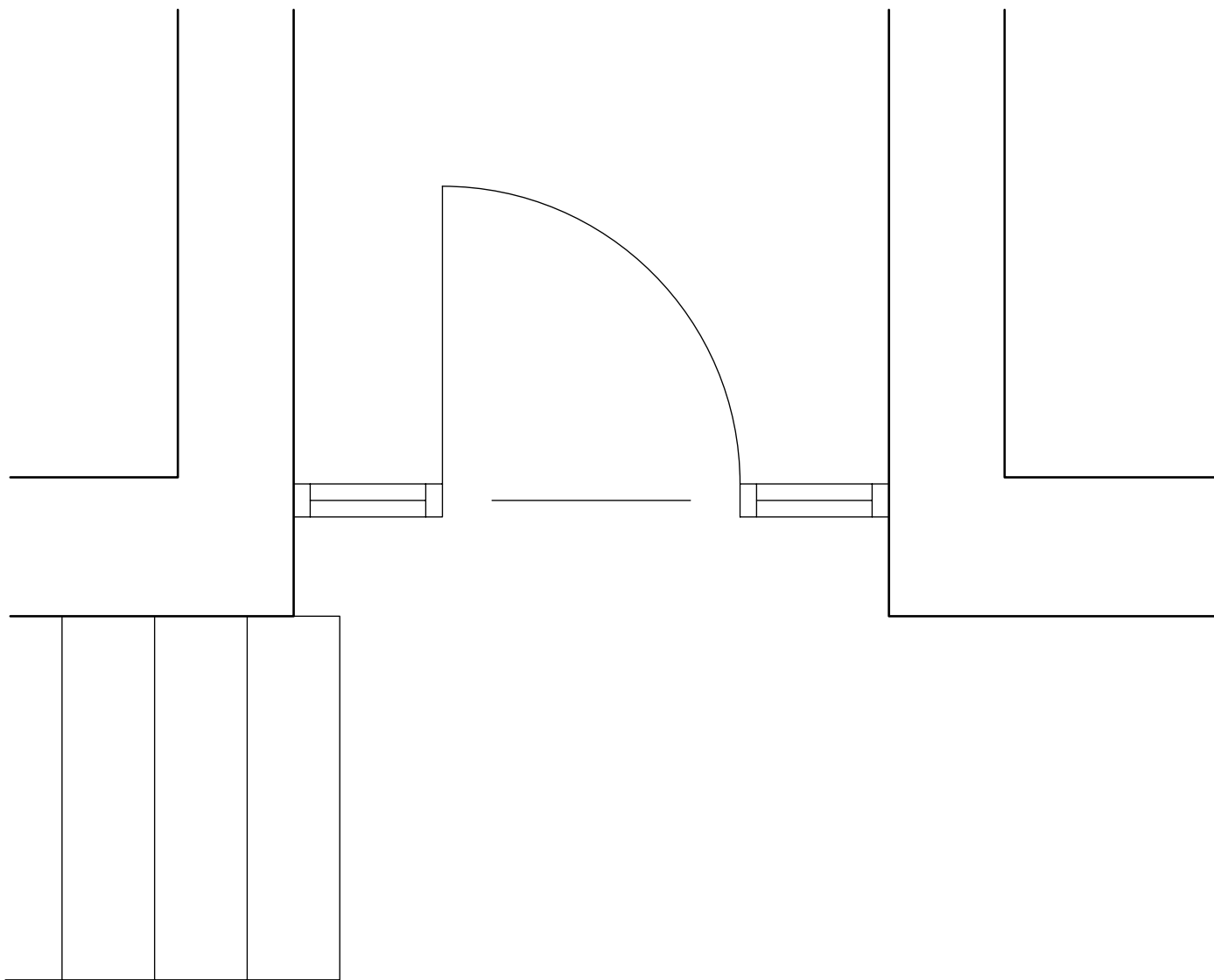
SEKTION A-A

TRÄGLASPARTI

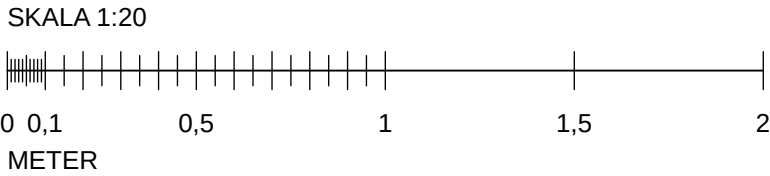
-1:20

TGP1 - 1 ST
ELEVATION

PLAN

FÖRESKRIFTER

TRÄGLASPARTI

Mått anges i modulmått. Vänster- resp högerhängning enl elevation.
Träglaspartier utföres av fabrikat Skellefteå Snickericentral el likv.

KARMAR
Karmdjup skall vara 120 mm om ej annat anges. Karmar utföres av furu, kval C enl SS 81 73 02 och levereras industriellt ytbehandlade.
Kulör: NCS S0502-Y, antikvit.

DÖRRBLAD
Dörrblad utföres massiva i klass E enl SS 81 73 02, 40 mm tjockt och ofalsat. Levereras industriellt ytbehandlat i kulör lika karm.
Glaslist utföres i mdf med samma ytbehandling och kulör som dörrbladet.

GLASNING
Flytglas kval A el SS 22 44 07.
Säkerhetsglas enl SS 22 44 25.

6= 6 mm planglas
6H= 6 mm hårdat glas

Glas skall utföras med "frostat" utseende i mönster och omfattning enl uppställning.

BESLAGNING
Dörr skall levereras komplett beslaget och innefatta alla tillbehör såsom nyckelhålsbeslagning, täckbrickor, skruv etc med samma ytbehandling som beslaget i övrigt. Cylinder tillhandahålles av beställaren.

Lås: ASSA Evolution 410
Trycke: ASSA 6640 med Prionbehandling

LJUD
Parti utföres i ljudklass 30 dB.

PARYTTERDÖRR

Mått anges i millimeter.
Parytterdörr med speglar på in- och utsida utföres lika befintlig pardörr i 23A PASSAGE. Lunettfönster över dörr ingår i parytterdörr.
Före tillverkning skall befintlig parytterdörr med lunettfönster i 23A PASSAGE utgå lika beträffande dimensioner, mått, profilutformning o dyl om ej annat anges i föreskrifterna.
Ytterdörr skall uppfylla fodringarnas klass N enl SS 81 73 04. Virkesklass skall vara B enl SS 81 73 02.

KARMAR
Karmar utföres av homogen furu med karmdimensioner lika befintlig parytterdörr och levereras obehandlade.
Tätning mellan karm och dörrblad skall vara typ silicongummilist.

TRÖSKEL
Tröskel skall vara av klarlackad ek.

DÖRRBLAD
Dörrblad utföres med ram av massiv flerskiktsslammad furu. Speglar skall vara av furu på bägge sidor med mellanliggande homogent skiktrå.

GLASNING
Glas i lunettfönster skall vara 2-glas med infälld spröjs i bägge glasen.

YTBEHANDLING
Pardörrar skall målas på plats.
Målning skall utföras enl Referensytor Måleri ----, klass 1.
Parytterdörr skall kontrolleras av beställare innan målning.

Grundfärg, in- och utvändigt: Förtunnad äkta linolfärg
Färdigstrykning, in- och utvändigt: Äkta linolfärg, matt

BESLAGNING
Beslag skall vara lika befintlig parytterdörr.
Dörr skall levereras komplett beslaget och innefatta alla tillbehör såsom nyckelhålsbeslagning, täckbrickor, skruv etc med samma ytbehandling som beslaget i övrigt.
Cylinder tillhandahålles av beställaren.

STENTRAPPA

Mått anges i millimeter.
Stentrappa utföres lika befintlig av block 150x350 som lägges för planstegs djup 300 mm. Steg sätts i bruk på betongstomme.
Grundläggning skall utföras till frostfritt djup.
Sten skall ha krysshamrad yta, kulör lika befintliga.

BET	ANT	ÄNDRING AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----	---------------	-------	------

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG

Gisteråsjöstrand Arkitektur
kyrkgatan 49
box 641
831 27 östersund
tfn 063-57 00 90
fax 063-57 00 92
gisterasjosstrand.se

**GISTERÅS
JÖSTRAND**
ARKITEKTUR

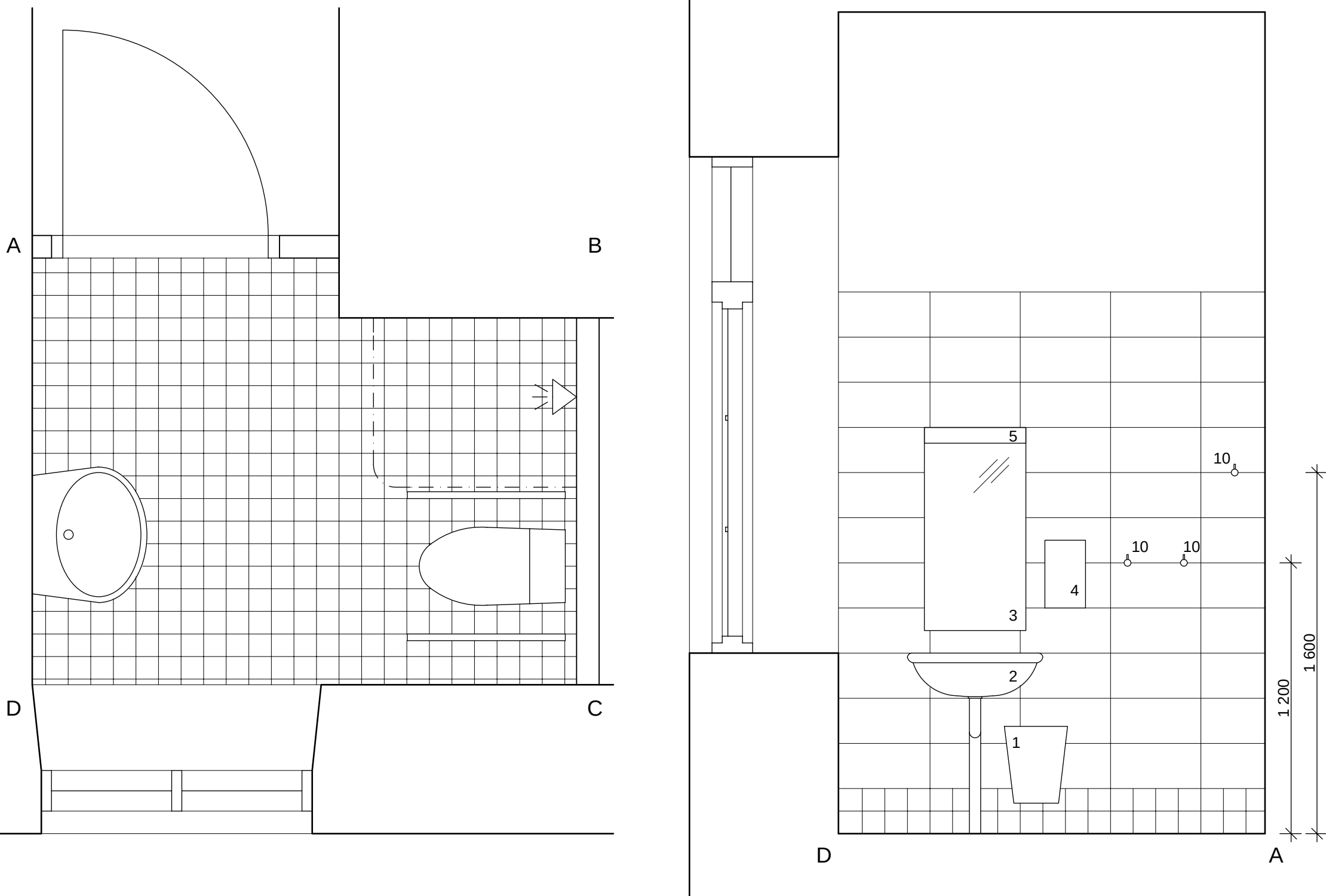
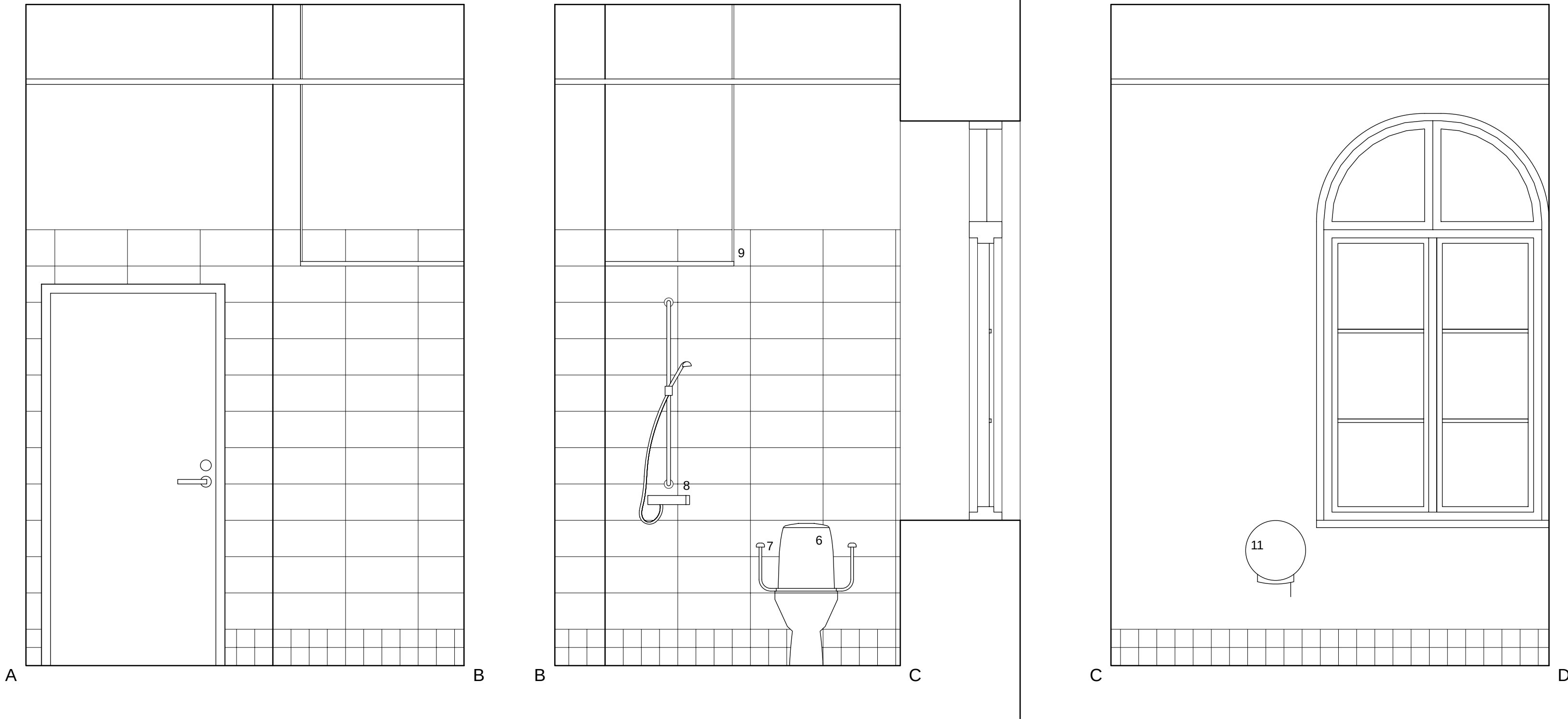
UPPDRAG NR 10-2405-32	RITAD AV CHEL	HANDLÄGGARE CHEL
DATUM 2010-03-04	ANSVARIG KJELL GISTERÅ	

RESIDENSET ÖSTERSUND

Z1
YTTERDÖRR AV TRÄ / TRAPPA AV STEN
TRÄGLASPARTI

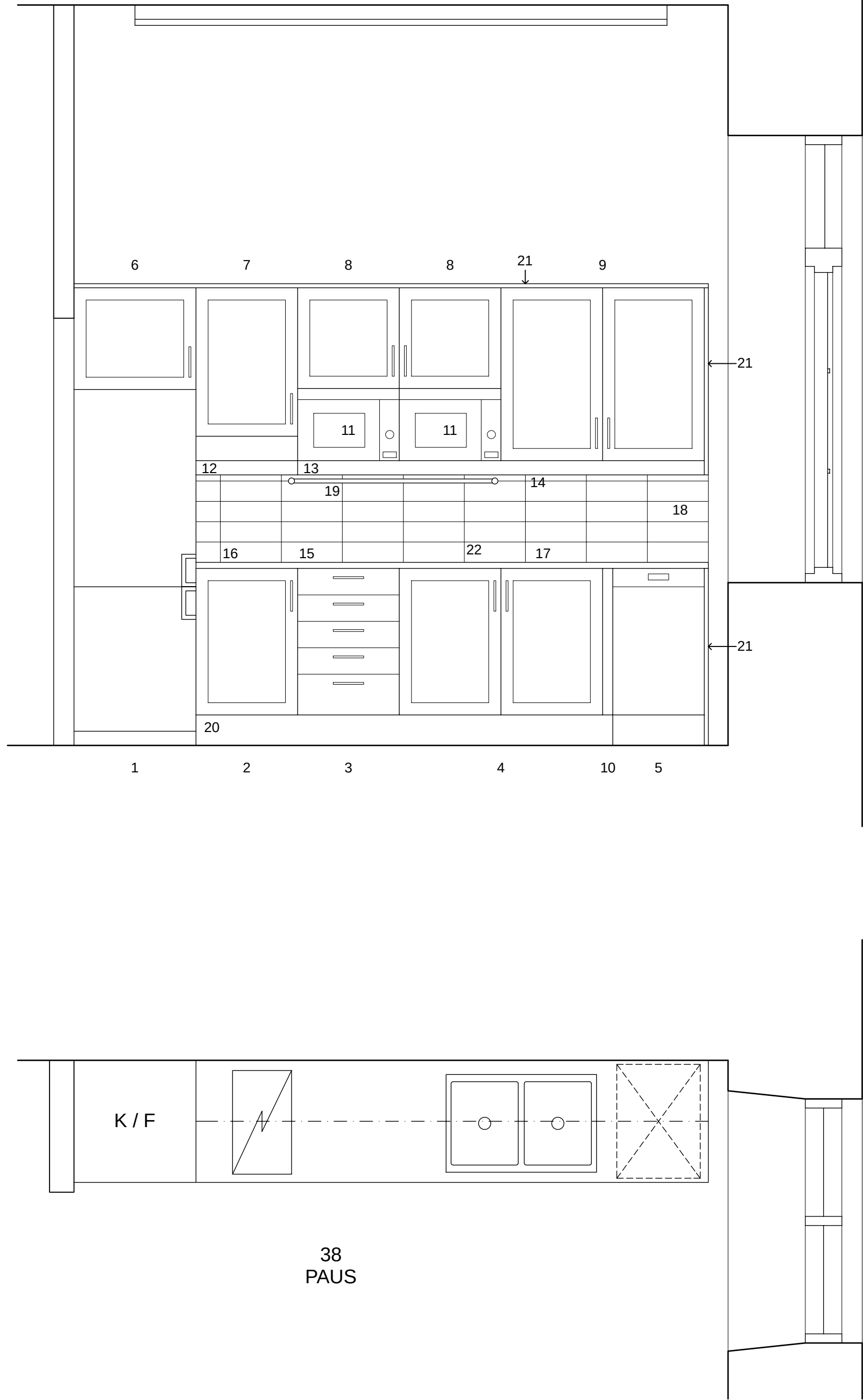
SKALA (A1- FORMAT)	NUMMER	BET
1:20	A-42.4-01	

33 RWC / D
-1:20

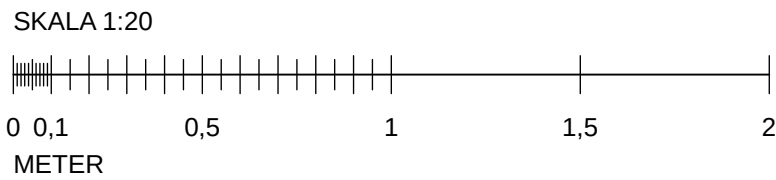

LITTERA	BENÄMNING	TYP
1	UPPSAMLINGSKORG	ENL BESKRIVN
2	TVÄTTSTÄLL	ENL BESKRIVN
3	SPEGEL	ENL BESKRIVN
4	TORKRULLEHÅLLARE	ENL BESKRIVN
5	BELYSNINGSARMATUR	ENL BESKRIVN
6	WC-STOL	ENL BESKRIVN
7	ARMSTÖD	ENL BESKRIVN
8	DUSCHBLANDARE INKL STÅNG, SLANG OCH MUNSTYCKE	ENL BESKRIVN
9	DRAPERISKENA	ENL BESKRIVN
10	KROK	ENL BESKRIVN
11	TOALETTPAPPERS-HÅLLARE	ENL BESKRIVN

38 PAUS
-1:20

LITTERA	BENÄMNING	BREDD
1	KYL/FRYS TYP ELECTROLUX ERB35255W EL LIKV	600
2	GRYTSKÅP C5-GH3-SF	500
3	LÅDHURTS B5	500
4	DISKBÄNKSÅP D10-VENT	1000
5	DISKMASKIN TYP ELECTROLUX ESF45030W EL LIKV	450
6	ÖVERSKÅP OF6H1-490-VENT	600
7	FLÄKTSKÅP FSF5	500
8	VÄGGSKÅP F5 MED PLATS FÖR MICRO, LUCKA MED HÖJD CA 490 mm	500
9	VÄGGSKÅP F10	1000
10	PASSBIT	50
11	MICROVÅGSUGN ELECTROLUX EMS17216W EL LIKV	
12	FLÄKT ELECTROLUX EFT50466W M KOLFILTER EL LIKV	500
13	LJUSRAMPLIST PLAN	
14	BELYSNING UNDER SKÅP OVAN DISKBÄNK ENL ÖK MED BESTÄLLARE	
15	BÄNKSKIVA	ca 2520
16	SPISHÄLL ELECTROLUX EHC30200X EL LIKV	
17	DISKBÄNKSBSLAG TYP NORDIC TECH RADIUS 80K EL LIKV	
18	STÅNKSKYDD AV KAKEL	
19	REDSKAPSSTÅNG AV ROSTFRITT BORTAT STÅL INKL KROKAR	1030
20	SOCKEL	
21	FRISIDA	
22	BLANDARE ENL ÖK MED BESTÄLLARE	

FÖRESKRIFTER

Mått anges i mm. Väster- resp högerhängning enl elevation.
Beteckningar på skåpinredning härrör sig till fabrikat Ballingslöv.
OBS! MÅTT KONTROLLERAS PÅ PLATSEN FÖRE BESTÄLLNING / TILLVERKNING.
STOMME
Skall utföras enl Ballingslövs standard el likv.
Kulör: Vit. Utifrån synliga skåpsidor förses med täcksidor i omfattning enl uppställning. Stomme levereras med erforderligt antal stödben.

SKÅPLUCKOR
Skall vara Ballingslöv Studio, målad el likv.
Kulör: NCS S0500-N, vit
OBS! Om annat fabrikat än Ballingslöv väljs skall luckor, passbitar, frisidor osv lackeras i specialfärg enl ovan.

PASSBITAR, SOCKEL OCH TÄCKSIDOR
Synliga sidor och kanter utföres med ytbehandling och kulör lika lucka. Sockel utföres obruten om ej annat redovisas på uppställning. Kulör: NCS S0500-N, vit. Ljusramplst skall vara Ballingslöv Plan el likv, kulör lika lucka.
BÄNKSKIVOR
Bänkskiva skall vara av laminat, 30 mm tjock med rak träkantlist 3 mm i ojälad ek. Kulör: dfi 238, mörkgrå

BESLAGNING
Beslag som kan skadas eller skada snickerier under transport monteras på plats. Förborring utföres på fabrik. Gångjärn och stängningsbeslag enl Ballingslöv standard eller likv.
Barnsäkerhetsspärar monteras på knivlådor samt på diskbänkskåp o dyl.

Handtag: HG 260, matt metall
Diskbänksbeslag skall vara underlimmat och levereras komplett med vattenlås mm.
STÅNKSKYDD
Stånskydd av kakel enl beskrivning. Omfattning enl uppställning.
INREDNING
Inredning härrör sig till Ballingslövs standard. De två översta lådorna i lådhurts, pos 3, förses med insatsfack i plast , b=500. Lådor utan inredning förses med bottenmatta av gummi. Diskbänkskåp förses med avfallssystem AHS 3.

BET	ANT	ÄNDRING AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----	---------------	-------	------

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG

Gisteråsjöstrand Arkitektur
kyrkogatan 49
box 641
831 27 östersund
tfn 063-57 00 90
fax 063-57 00 92
gisterasjostrand.se

GISTERÅS
JÖSTRAND
ARKITEKTUR

UPPDRAG NR 10-2405-32	RITAD AV CHEL	HANDLÄGGARE CHEL
DATUM 2010-03-04	ANSVARIG KJELL GISTERÅ	

RESIDENSET ÖSTERSUND

Z1
33 RWC / D
38 PAUS

SKALA (A1- FORMAT) 1:20	NUMMER A-46.4-01	BET
----------------------------	---------------------	-----

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2012

ISSN 1654-2045

- 2012:1 Lillhärjåbygget – Dokumentation och uppmätning av vinterfjället 2011
Sara Bäckman, Olof Edin
- 2012:2 Ankarede – Levande kyrkstad. Kunskapsunderlag 2011
Clara Nyström
- 2012:3 Skärvångens begravningsplats – Anläggning av askgravlund 2010
Clara Nyström
- 2012:4 Kulturhistorisk förstudie avseende planerad vindkraftpark vid Nyhem i Bräcke kommun 2012
Anders Hansson
- 2012:5 Sjöutnäs kapell – Restaurering av tak och fasader 2009–2010
Julia Cronqvist
- 2012:6 Mattmars kyrka – Restaurering av fasader och fönster 2011
Sara Bäckman, Clara Nyström
- 2012:7 Tåsjo kyrka – Installation av klockspel 2002
Christina Persson
- 2012:8 Trångåsen – Restaurering av ladugård och födörösstuga 2008–2010
Julia Cronqvist
- 2012:9 Enafors turisshotell – Antikvarisk rapport vid restaurering av östra fasaden 2011
Veronica Trygg
- 2012:10 Norderö kyrka – restaurering av tak 2002–2003
Christina Persson
- 2012:11 Norderö kyrka – restaurering av klockstapel 2008
Christina Persson
- 2012:12 Ragunda gamla kyrka – Antikvarisk medverkan vid exteriör restaurering 2011
Olof Edin
- 2012:13 Arbetarbstäderna på Tossön – Restaurering av tak 2011
Olof Edin, Clara Nyström
- 2012:14 Tåsjo kyrka – Konvertering av värmesystem, borttagande av kyrkbänkar, fasadrestaurering och nytillverkning av kors, 2009
Julia Cronqvist
- 2012:15 Ragunda kyrka – Restaurering av gjutjärnsstaket 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:16 Dubbelhärbret i Östbacken – Fasadrestaurering 2010–2011
Julia Cronqvist
- 2012:17 Residenset i Östersund – Ombyggnad av kontorsdelar 2009
Clara Nyström

- 2012:18 Ragunda kyrka – Ändring av dopaltare 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:19 Arkeologisk förundersökning vid fornlämning 19:1, Andersö skans,
i Östersunds kommun
Anders Hansson
- 2012:20 Monäset – Restaurering av parstuga 2011
Veronica Trygg
- 2012:21 Hede kyrka – Konvertering av värmesystem och konservering av interiör, 2010
Julia Cronqvist
- 2012:22 Ragunda kyrka – Exteriör restaurering 2010–2011
Clara Nyström
- 2012:23 Brunflo kyrka – Byte av spåntak på bogårdsmur, 2006
Julia Cronqvist
- 2012:24 Kulturhistorisk landskapsanalys inför planerad vindkraftpark vid Garpkölen
i Härjedalens kommun
Anders Hansson
- 2012:25 Funäsdalens kyrka – Omläggning av spåntak och lagning av putsskador, 2005
Julia Cronqvist
- 2012:26 Hallens kyrka och klockstapel – Restaurering 2010
Veronica Trygg
- 2012:27 Kulturmiljöer i Härjedalen – Kulturhistorisk utredning
Ove Hemmendorff
- 2012:28 Bräcke kyrka – Exteriör restaurering 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:29 Klevberget – Kulturhistorisk karakterisering inför vindkraftspark, 2012
Amanda Jönsson
- 2012:30 kulturhistorisk förstudie avseende planerad vindkraftpark vid Storflötten
och Länstersjön i Ånge kommun
Amanda Jönsson
- 2012:31 Residenset i Östersund – Ombyggnad av kontorsdelar 2010
Clara Nyström